

Korvaa Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen ohjeen 26.4.2005 ja 3.4.2007.

OHJE TILAPÄISMAJOITTUMISESTA KOULUISSA TMS. RAKENNUKSISSA

Määritelmä:

- Tilapäismajoittumiseksi katsotaan tila, jota ei ole tarkoitettu majoitustilaksi (esim. koulujen luokkahuoneet) ja jota käytetään majoittumiseen joitakin kertoja vuodessa.
- Tässä ohjeessa tilapäisenä aikana tarkoitetaan muutamaa päivää.
- *Lahdessa tilapäiseen majoitukseen tulee hakea lupa rakennusvalvontaviranomaisilta mikäli majoitusaika ylittää kaksi viikkoa.*

Turvallisuuden parantaminen:

- Yleensä koulurakennukset eivät ole varustettu automaattisilla paloilmittimilla. Tilapäinen majoittuminen kouluissa voidaan järjestää tietyin edellytyksin.
 - Pelastuslaitos edellyttää, että tilapäismajoittumisessa tulee huomioida ja parantaa turvallisuutta ainakin seuraavasti:
- Pelastuslaitokselle on aina ilmoitettava niistä koulurakennuksista joissa majoitutaan. Yhteyshenkilön / yhteyshenkilöiden yhteystiedot on ilmoitettava. Ilmoitus on tehtävä kirjallisesti. *Ilmoituksen voi tehdä vapaamuotoisesti tai käyttäen tilapäismajoitusta koskevaa hakulomaketta (Lahden koulutoimi).*
 - Majoittumista ei voida aloittaa ennen kuin pelastusviranomainen on tarkastanut majoitustilat. Tarkastuksesta tulee laatia pöytäkirja.
 - Tilan jokainen huone, jossa majoitutaan on varustettu toimivalla palovaroittimella (1/60 m²), varoittimet testataan aina ennen majoittumista. Uloskäytävällä majoitushuoneen välittömässä läheisyydessä tulee olla palovaroitin. Käytävillä palovaroittimien välinen etäisyys saa olla enintään 12 m. Jos rakennuksessa on paloilmittin järjestelmä, niin on selvítettävä onko tilassa savu- vai lämpöilmäisimet (lämpöilmäisin ei riitä).
 - Huoneissa on oltava tilaa yhtä henkilöä kohti 6 m² (1 hlö/6 m²), jos tila on yli 200m² ; luokkahuoneissa laskentaperuste on 1 hlö/3m². Tila on nettoala.
 - Ellei palovaroittimien kattoon asennus ole mahdollista, voi liikuntasaleissa varoittimien minimikorkeus lattiatasosta olla poikkeuksellisesti n. 4 m ja ne saa sijoittaa myös sivuseinille. Varoittimien välinen etäisyys seinillä saa olla enintään 12 m. Mikäli sali on leveämpi kuin 12 m, on asennettava lisäksi palovaroittimet esim. molempiin koritelineisiin.
 - Luokkahuoneiden soveltuvuus majoitustiloiksi tulee selvittää etukäteen. Esim. fysiikan ja kemian luokat sekä laboratoriotilat eivät sovellu majoitustiloiksi. Pelastussuunnitelmassa tulee olla määriteltyinä majoituskäyttöön soveltuvat tilat.
 - Alkusammuttimia on oltava riittävästi. (PL 468/2003 §30, RakMK E1 11.5.1). Lähimpään alkusammuttimeen ei saa olla 20 m pidempi matka.

Korvaa Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen ohjeen 26.4.2005 ja 3.4.2007.

- Majoitustiloissa ei saa tupakoida, polttaa kynttilöitä eikä keittää mitään (kahvia, vettä tms.)
- Yöaikaan valvojia on oltava vähintään kaksi. Toisen valvojista on kierrettävä majoitustiloissa. Päivystyksen tulee olla ns. sisääntuloaulassa. Valvojien on pidettävä päiväkirjaa tapahtumista. Yövalvonta on mahdollista järjestää yhdellä valvojalla, mikäli majoittujien lukumäärä on max 60 ja majoitustilat sijaitsevat toistensa välittömässä läheisyydessä (sama käytävä tms.).
- Vähintään toisen valvojista on oltava koulun/rakennuksen henkilökuntaan kuuluva tai muutoin koulun/rakennuksen hyvin tunteva henkilö. Tällaiseksi voidaan katsoa kuuluvan henkilön, joka on ennen valvontavuoroaan huolellisesti tutustunut valvottavan alueen kaikkiin ulosmenoreitteihin (ovien on avauduttava ilman avainta majoituksen aikana), alkusammutusvälineisiin ja niiden toimintaohjeisiin, sekä lisäksi koulun/ rakennuksen muuhun turvallisuustekniikkaan (esim. ilmastoinnin, sähkön ja veden katkaisu, mahdolliset palovarointijärjestelmät yms.).
- Paikalta tulee olla järjestetty hätäilmoituksen teko mahdollisuus, esim. toisella valvojalla matkapuhelin.
- Pelastussuunnitelma tulee olla laadittu. Valvojilla on oltava koulua / rakennusta varten laadittu pelastussuunnitelma. Suunnitelmassa on oltava huomioituna tilapäismajoitus (tilat ja henkilömäärät sekä ohje tilapäismajoittumisesta kouluissa). (VN asetus pelastustoimesta 787/2003 §9 ja §10).
- Ulkopuolisia vieraita ei saa päästää sisään. (Valvoja määrittää).
- Selvitetään majoittujien tarkka lukumäärä. Valvojilla tulee olla tarkka tieto majoittujista sekä myös heidän nimet ja yhteystiedot. Tiedot voidaan kerätä esim. joukkueittain saapumisen yhteydessä.
- Valvotaan että uloskäytävät ovat vapaat. Pulpetit, tuolit yms. ei saa tukkia uloskäytäviä (PL 468/2003 §32).
- Uloskäytäviä ei saa tukkia ulkoapäin.
- Osastoivat ovet ja palo-ovet pidetään kiinni tai ne tulee varustaa automaattisella sulkijalaitteistolla, että ne sulkeutuvat itsestään tulipalotilanteessa. Ovet tulee olla itsestään sulkeutuvia ja salpautuvia. RakMK E1 7.3.2.
- Käytössä olevat uloskäytävät pitää riittää majoittuvalle henkilömäärälle, uloskäytävien kulkukelpoisuus testataan aina ennen majoittumista. Käytössä olevat reitit tulee rajoittaa selkeästi toimimattomista reiteistä esim. pulpettiestein tai selkeillä tarroilla. Liikuntasalin tms. käyttöajan ulkopuolella tulee kulku ko. tiloihin rajoittaa.
- Uloskäytävät ja alkusammutuskalusto on merkittävä. Merkkien on oltava jälkivalaisevia.
- Uloskäytäviä tulee olla kaksi toisistaan riippumatonta. (Poistuminen ei saa tapahtua kahdesta eri ovesta ja yhtyä samaan tilaan).
RakMK E1 10.3.1

Korvaa Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen ohjeen 26.4.2005 ja 3.4.2007.

- ❑ Majoitus on sallittu yleensä korkeintaan rakennuksen 2. kerroksessa (ikkuna noin 4m korkeudella). Poistuminen ikkunan kautta: pelastusyksiköillä tulee olla vapaa pääsy riittävän lähelle rakennusta. Pelastustiet merkitään ja valvotaan, ettei pelastusteille pysäköidä autoja. (PL 468/2003 §33). Ikkunoihin ei vaadita kiinteitä ikkuna-avaimia.
 - Korkeammalle majoittunen on sallittu, mikäli rakennus on palo-osastoitu kerroksittain ja jokaisesta kerroksesta on vähintään kaksi toisistaan riippumatonta uloskäyntiä ulos saakka. Lisäksi kaikkien kerrosten yleiset tilat tulee olla varustettu palovaroitinjärjestelmällä joka antaa hälytyksen vaarassa oleville niin nopeasti, että pelastautumiseen ja pelastamiseen jää riittävästi aikaa. Lisäksi majoitushuoneet varustetaan tämän ohjeen mukaisesti yksittäisillä palovaroittimilla.
- ❑ Rakennusten vieressä ei saa säilyttää ylimääräistä palokuormaa, kuten vaihtolavoja, roska-astioita yms. (PL 468/2003 §21).
- ❑ Jokaisessa majoitushuoneessa sekä päivystyspaikassa on oltava toimintaohje palo- ja onnettomuustilanteita varten. Ohjeesta tulee ilmetä: hätänumero, paikan osoite, toiminta tulipalotilanteessa ja kokoontumispaikka.
- ❑ Majoitushuoneiden ovissa sekä päivystyspaikassa on oltava kartta tilan / kerroksen uloskäytävistä, josta selvää kaksi lähintä uloskäytävää, lähin alkusammutin sekä sen paikka, paikka jossa ohjeen lukija on (olet tässä ●).
- ❑ Henkilömäärää määritettäessä tulee huomioida mm.
 - Rakennuksen paloluokka, rakennuksen / tilan käyttötapa sekä RaKM E1 taulukko 3.2.2. mukaiset rakennuksen suurimmat sallitut henkilömäärät.
 - Uloskäytävien leveys: 1200mm ensimmäistä 120 henkeä kohden ja leveyttä lisätään 400 mm kutakin seuraavaa 60 henkeä kohden.)

❑ Kiinteistöjen pelastustiet

Kiinteistön omistajan ja haltijan on huolehdittava siitä, että hälytysajoneuvoille tarkoitetut ajotiet tai muut kulkuyhteydet (pelastustiet) pidetään ajokelpoisina ja esteettöminä ja että ne on merkitty asianmukaisesti. Pelastustielle ei saa pysäköidä ajoneuvoja eikä asettaa muutakaan estettä. Sisäasiainministeriön asetuksella säädetään pelastustien merkitsemisestä.

Maankäyttö- ja rakennusasetuksen (895/1999) 49 §:n 1 momentissa tarkoitettuun rakennuslupa-asiakirjaan merkitty pelastustie tulee merkitä tieliikenneasetuksen (182/1982) 21 §:n mukaisella tekstillisellä lisäkilvellä seuraavasti:

- 1) Pelastustie; tai
- 2) Pelastustie Räddningsväg; tai
- 3) Räddningsväg.

Kilpeä käytetään sellaisenaan tai liikennemerkin lisäkilpenä.

Korvaa Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen ohjeen 26.4.2005 ja 3.4.2007.

- Tilapäismajoittumista varten käytettävät tilat tulee kartoittaa etukäteen.
- Tilapäismajoituksen tarvisijat tulee majoittaa soveltuviin tiloihin, jotka täyttävät ylläolevat ehdot.

Pysyvää majoitusta koskevia määräyksiä:

- RakMK E1 11.3.1 ja 11.3.2 kohtien mukaan kohteeseen tulee asentaa automaattinen paloilmoin tai sähköverkkoon kytkettävä palovaroitin järjestelmä.
- - Majoitustilat, joissa on enintään 50 majoituspaikkaa, on asennettava sähköverkkoon kytkettävät palovaroittimet
- - Majoitustiloihin, jotka ovat henkilömäärältään edellisessä kohdassa mainittua suurempi, on asennettava automaattinen paloilmoin.

Suositus:

- Majoitustiloissa käytettävät sisusteet (patjat, makuupussit jne...) asettavat palo- ja henkilöturvallisuudelle erityisiä vaatimuksia. Sisusteiden on täytettävä SL2 vaatimukset. Useimmat makuualustat eivät täytä tätä vaatimusta.
- Mikäli kunnat tai muut yhteisöt luovuttavat patjoja, makuupusseja tms. majoittautujien käyttöön, ko. varusteiden tulee täyttää syttymislukka 2:n (SL2) vaatimukset.

Muita huomioita

Ilmanvaihdon täytyy olla normaaliteholla majoittumisen aikana.

Tämä ohje astuu voimaan välittömästi sekä kumoaa ja korvaa aikaisemmin annetut ohjeet.

Apulaispelastusjohtaja Juhani Naskali

Liitteet Ohje tilapäismajoittumisen valvojille

Korvaa Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen ohjeen 26.4.2005 ja 3.4.2007.

Ohje tilapäismajoittumisen valvojille

- ❑ Mikäli vaaditaan kaksi valvojaa, on toisen valvojista kierrettävä majoitustiloissa. Päivystyksen tulee olla ns. sisään-tuloaulassa. Valvojien on pidettävä päiväkirjaa tapahtumista.
- ❑ Vähintään toisen valvojista on oltava koulun/rakennuksen henkilökuntaan kuuluva tai muutoin koulun/rakennuksen hyvin tunteva henkilö. Tällaiseksi voidaan katsoa kuuluvan henkilön, joka on ennen valvontavuoroaan huolellisesti tutustunut valvottavan alueen kaikkiin ulosmenoreitteihin (ovien on avauduttava ilman avainta majoituksen aikana) sekä alkusammutusvälineisiin ja niiden toimintaohjeisiin.
- ❑ Valvojilla on oltava koulua / rakennusta varten laadittu pelastussuunnitelma. Suunnitelmassa on oltava huomioituna tilapäismajoitus. (VN asetus pelastustoimesta 787/2003 §9 ja §10).
- ❑ Valvojilla tulee olla tarkka tieto majoittujista sekä myös heidän nimet ja yhteystiedot. Tiedot voidaan kerätä esim. joukkueittain saapumisen yhteydessä.
- ❑ Valvojien päivystyspaikassa on oltava toimintaohje palo- ja onnettomuustilanteita varten. Ohjeesta tulee ilmetä: hätänumero, paikan osoite, toiminta tulipalotilanteessa ja kokoontumispaikka.
- ❑ Ulkopuolisia vieraita ei saa päästää sisään. (Valvoja määrittää).
- ❑ Valvojalla (toisella valvojista) on oltava matkapuhelin hätäilmoituksen tekoa varten.
- ❑ Valvoja valvoo, että majoitustiloissa ei tupakoida, polteta kynttilöitä eikä keitetä mitään (kahvia, vettä tms.)
- ❑ Valvoja valvoo, että uloskäytävät ovat vapaat.
- ❑ Valvoja valvoo, että osastoivat ovet ja palo-ovet pidetään kiinni.